

**Грамадскае аб'яднанне “Міжнародная асацыяцыя беларусістаў”
Філалагічны факультэт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта
Інстытут мовазнаўства імя Якуба Коласа НАН Беларусі
Польскі Інстытут у Мінску**

ПРАГРАМА

**Міжнароднай навуковай канферэнцыі
«Беларуска-польскія моўныя, літаратурныя,
гістарычныя і культурныя сувязі»,
прысвечанай 220-годдзю з дня нараджэння Адама Міцкевіча**

21–23 чэрвеня 2018 г., Мінск

21 чэрвеня (чацвер)

*Філалагічны факультэт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта
(вул. Карла Маркса, 31)*

9.00 – рэгістрацыя ўдзельнікаў

10.00 – урачыстае адкрыццё канферэнцыі (аўд. 307)

ПРЫВІТАЛЬНАЕ СЛОВА:

Іван Сямёнавіч Роўда – дэкан філалагічнага факультэта БДУ

Ігар Лявонавіч Капылоў – дырэктар Інстытута мовазнаўства
імя Якуба Коласа НАН Беларусі

Алесь Аляксандравіч Суша – старшыня Міжнароднай асацыяцыі
беларусістаў, намеснік дырэктара Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі

Томаш Адамскі – дырэктар Польскага Інстытута ў Мінску

10.40–13.30 – пленарнае пасяджэнне

13.30–15.00 – перапынак

Інстытут мовазнаўства імя Якуба Коласа

*Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі
(вул. Сурганава, 1, корпус 2, зала пасяджэнняў 302–304)*

15.00–19.00 – круглы стол, прысвечаны Антаніне Абрэмбскай-Яблоньскай і
Юзафу Абрэмбскаму

22 чэрвеня (пятніца)

Філалагічны факультэт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта

9.00–12.00 – праца секцый

13.00–22.00 – падарожжа па мясцінах, звязаных з жыццём і творчасцю Адама
Міцкевіча (Завоссе, Навагрудак, возера Свіцязь)

23 чэрвеня (субота)

Філалагічны факультэт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта

10.00–11.20 – праца секцый

11.30–12.00 – закрыццё канферэнцыі (322 аўд.)

Рэгламент выступленняў:

Даклад на пленарным пасяджэнні – 20 хвілін

Даклад на секцыйных пасяджэннях – да 15 хвілін

Выступленне ў дыскусіях – да 5 хвілін

ПЛЕНАРНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ

аўд. 307

Старшыні: Ірына Багдановіч, Сяргей Кавалёў

- 1. Кавалёў Сяргей** (Люблін, прафесар Люблінскага ўніверсітэта імя Марыі Складоўскай-Кюры)
«Пан Тадэвуш» Адама Міцкевіча на беларускай сцэне: парадоксы рэцэпцыі
- 2. Запрудскі Сяргей** (Мінск, Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт)
Яўхім Карскі як даследчык паланізмаў беларускай мовы
- 3. Рончка-Езёрска Тэрэза** (Варшава, Інстытут літаратуразнаўства Польскай акадэміі навук)
Białoruskie doręwy polsko-inflanckiego Rubonu
- 4. Бразгуноў Алесь** (Мінск, Інстытут літаратуразнаўства імя Янкі Купалы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі)
Маленькі чалавек на вялікай вайне: «Нарачанскія хронікі» Мечыслава Лісевіча
- 5. Багдановіч Ірына** (Мінск, Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт)
Матыў вандроўкі і рамантычны вобраз героя-вандроўніка ў творчасці Адама Міцкевіча і яго паслядоўнікаў

КРУГЛЫ СТОЛ

«БРАТ І СЯСТРА: ЮЗАФ І АНТАНІНА АБРЭМБСКІЯ – ДАСЛЕДЧЫКІ БЕЛАРУСІ»

Старшыні: Ігар Капылоў, Анна Энгелькінг

I. «МОВАЗНАВЕЦ АНТАНІНА АБРЭМБСКА-ЯБЛОНЬСКА – СТВАРАЛЬНИЦА ПОЛЬСКАЙ БЕЛАРУСІСТЫКІ»

1. Смулкова Эльжбета (Варшава, прафесар, ганаровы сябра Міжнароднай асацыяцыі беларусістаў)

Прафесар Антаніна Абрэмбска-Яблоньска ў святле карэспандэнцыі, прысланай да яе з Беларусі

2. Кулеш Ганна (Мінск, прафесар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта)

«Падручны польска-беларускі слоўнік» пад рэд. А. Абрэмбскай-Яблоньскай і М. Бірылы (Варшава, 1962) – плён супрацоўніцтва лінгвістаў Польшчы і Беларусі

3. Янушкевіч Язэп (Ракаў)

«Podręczny słownik polsko-białoruski» (pod redakcją A. Obreńskieiej-Jabłońskiej i M. Biruły; 1962) – неперайздзенае і дасюль слоўнікавае выданне

4. Волкава Яўгенія (Мінск, Інстытут мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра

даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі)

Польска-беларуская перакладная лексікаграфія: повязь часоў і перспектывы

5. Курцова Вераніка (Мінск, Інстытут мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра

даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі)

Навуковыя даследаванні Антаніны Абрэмбскай-Яблоньскай у кантэксце сучасных праблем беларускай дыялекталогіі

6. Калета Радаслаў (Варшава, Варшаўскі ўніверсітэт)

Profesor Antonina Obreńska-Jabłońska oczami młodego pokolenia

II. «ЭТНАСАЦЫЁЛАГ ЮЗАФ АБРЭМБСКІ – ДАСЛЕДЧЫК ПАЛЕССЯ»

1. Цыхун Генадзь (Мінск, прафесар Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі)
Па слядах славістычных росшукаў Юзафа і Антаніны Абрэмбскіх

2. Любась Марцін (Кракаў, прафесар Ягелонскага ўніверсітэта)
Józef Obrębski o zróżnicowaniu etnicznym i procesach narodowotwórczych

3. Ціхарацкі Пётр (Вроцлаў, прафесар Вроцлаўскага ўніверсітэта)
Józef Obrębski wobec społecznego i politycznego radykalizmu mieszkańcó w poleskiej wsi lat 30. Diagnozy i recepty

4. Грунтоў Сяргей (Мінск, Інстытут мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя Кандрата Крапівы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі)
Яўрэі і сацыякультурныя трансфармацыі на Палессі ў працах Юзафа Абрэмбскага

5. Энгелькінг Ганна (Варшава, прафесар Інстытута славістыкі Польскай акадэміі навук)
Uczony w konfrontacji z polityką państwa. Przypadek Józefa Obrębskiego, badacza Polesia w II Rzeczypospolitej

СЕКЦЫЯ

«ДА 200-ГОДДЗЯ 3 ДНЯ НАРАДЖЭННЯ АДАМА МІЦКЕВІЧА»

аўд. 322

Старшыні: Мікалай Хмяльніцкі, Беата Сівэк

- 1. Хмяльніцкі Мікалай** (Мінск, Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт)
«W Soplicowie dziś pusto»: Адам Міцкевіч у творчым успрыманні Тэадора Буйніцкага
- 2. Сівэк Беата** (Люблін, прафесар Люблінскага каталіцкага ўніверсітэта імя Яна Паўла II)
«Dziady» Adama Mickiewicza w nowych realizacjach teatrów polskich i białoruskich
- 3. Сірык Людміла** (Люблін, Люблінскі ўніверсітэт імя Марыі Складоўскай-Кюры)
Literatura słowiańska w prelekcjach paryskich Adama Mickiewicza
- 4. Свістунова Марына** (Мінск, Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт)
Мова твораў Адама Міцкевіча ў беларускай лінгвістыцы
- 5. Александровіч Разалія** (Мінск, Нацыянальны інстытут адукацыі)
«Czy Allah ... tę latarnię zawiesił wśród niebios obwodu?»: татарскія зорачкі на нябёсах творчасці Адама Міцкевіча
- 6. Кохан Таццяна** (Мінск, Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт)
Адам Міцкевіч як адрасат вершаваных твораў Яна Чачота
- 7. Круглова Вольга** (Мінск, Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт)
Poematy Adama Mickiewicza «Pan Tadeusz» i Janki Łuczyny «Akwarelki myśliwskie»: motywy i postacie literackie – aspekt porównawczy
- 8. Акушэвіч Андрэй** (Мінск, Акадэмія паслядыпломнай адукацыі)
Рэцэпцыя творчай спадчыны Адама Міцкевіча, якая не друкавалася пры яго жыцці
- 9. Тарасевіч Ксенія, Куліковіч Уладзімір** (Мінск, Беларускі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт)
Мастацкае афармленне вокладак твораў Адама Міцкевіча ў Беларусі і Польшчы

СЕКЦЫЯ «МОВАЗНАЎСТВА»

аўд. 321

Старшыні: Ірына Гапоненка, Радаслаў Калета

1. Гапоненка Ірына (Мінск, прафесар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта)
Беларуская і польская анамастычная лексікаграфія: дасягненні і перспектывы

2. Любецкая Кацярына (Мінск, Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт)
Да праблемы распрацоўкі беларускай тэрміналогіі ў беларуска-польскай тэрмінаграфіі ХХ ст.

3. Алексеевіч Ганна (Мінск, Інстытут мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі)
Польская мова як пасрэднік у працэсе запазычання лексем з чэшскай у беларускую мову

4. Снігірова Наталля (Мінск, Інстытут мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі)
Флексійна-словаўтваральная мадэль на *-ista/-ysta*, *-isty/-ysty* ў польскай і беларускай мовах: асаблівасці рэалізацыі

5. Гораль Агнешка (Люблін, Люблінскі ўніверсітэт імя Марыі Складоўскай-Кюры)
Словаўтваральны аналіз назоўнікаў размоўнага разраду ў сучаснай беларускай мове

6. Казлоўская-Дода Ядвіга (Люблін, Люблінскі ўніверсітэт імя Марыі Складоўскай-Кюры)
Тэкст праз прызму ўяўленняў звычайных карыстальнікаў беларускай мовы і спецыялістаў

7. Сівірска Ганна (Варшава, Варшаўскі ўніверсітэт)
Польскі погляд на стылі і формы беларускай мовы

8. Аліферчык Таццяна (Мінск, Інстытут мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі)
Сутыкненне двух тапанімічных тыпаў

9. Канчэўская Кацярына (Гродна – Кракаў)
Лексіка-семантычная група «Ткацтва» ў матэрыялах «Атласа ўсходнеславянскіх гаворак Беласточчыны» і дыялектных слоўнікаў Гродзеншчыны

10. Чарнякевіч Юрый (Мінск, Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка)
Мовазнаўчая спадчына польскага дыялектолага Ю. Тарнацкага і сучасныя беларускія рэгіянальныя лінгвагеаграфічныя даследаванні

11. Калета Радаслаў (Варшава, Варшаўскі ўніверсітэт)

Часопіс «Беларуская мова як замежная» як прыклад польска-беларускага супрацоўніцтва ў галіне глотадыдактыкі

СЕКЦЫЯ «ЛІТАРАТУРАЗНАЎСТВА»

аўд. 313

Старшыні: Ігар Запрудскі, Катажына Дрозд

- 1. Кароткі Уладзімір** (Мінск, Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт)
«Zwierciadło albo zasłona...» 1645 г. Пахомія Войны-Аранскага супраць
«Perspektywy...» 1642 г. Касьяна Саковіча
- 2. Запрудскі Ігар** (Мінск, Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт)
Паэма «Тарас на Парнасе»: праблемы гісторыка-літаратурнага каментарыя
- 3. Бурдзялёва Ірына** (Мінск, Мінскі дзяржаўны лінгвістычны ўніверсітэт)
Жанравы сінтэз у рамане Э. Т. Масальскага «Пан Падстолиц»
- 4. Русецкая Наталля** (Люблін, Люблінскі ўніверсітэт імя Марыі Складоўскай-Кюры)
Кніжныя выданні польскіх перакладаў паэзіі Уладзіміра Някляева
- 5. Дрозд Катажына** (Варшава, Варшаўскі ўніверсітэт)
Прастора ў прозе Віктара Марціновіча (на прыкладзе выбраных твораў)
- 6. Лаўрык Таццяна** (Мінск, Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт)
Адлюстраванне эпохі праўлення Жыгімонта III Вазы ў рамане Л. Дайнекі
«Пра лісоўчыка, злога хлопчыка»
- 7. Корань Вадзім** (Мінск, Інстытут літаратуразнаўства імя Янкі Купалы
Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі)
«Торба смеху» Караля Жэры – помнік шматмоўнай літаратуры Беларусі
другой паловы XVIII стагоддзя
- 8. Хаўстовіч Марыля** (Варшава, Варшаўскі ўніверсітэт)
«Бяседа старага вольніка зь новымі, пра ихнае дзело»: мовазнаўчы аналіз

СЕКЦЫЯ «ГІСТОРЫЯ І КУЛЬТУРАЛОГІЯ»

аўд. 318

Старшыні: Ірына Багдановіч, Лена Глагоўская

- 1. Вашчынська Катажына** (Варшава, Варшаўскі ўніверсітэт)
Białoruś w kadrach fotografa Alishera Sharipova i reżyserki Volhi Shved – refleksje etnologa
- 2. Езёрскі Павел** (Варшава, Інстытут гісторыі імя Тадэвуша Мантэйфеля Польскай акадэміі навук)
Awans społeczno-majątkowy polsko-inflanckich Hylzenów w XVIII wieku. Źródła sukcesu i przyczyny upadku
- 3. Глагоўская Лена** (Быдгашч, прафесар Універсітэта Казіміра Вялікага)
Аўген Бартуль на фоне польска-беларускіх адносін ХХ стагоддзя
- 4. Масквін Андрэй** (Варшава, Варшаўскі ўніверсітэт)
Teatralna architektura na Białorusi: na przykładzie budynku Białoruskiego Państwowego Teatru im. J. Kupały
- 5. Фамянкава Марына** (Мінск, Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт)
Функцыянаванне другасных намінацый тканін і тэкстылю ў польскім мастацкім тэксце
- 6. Дудзінска Магдалена** (Беласток, Беластоцкі ўніверсітэт)
Dwaj filomaci: Tomasz Zan i Michał Rukiewicz oraz ich związki ze stronami rodzinnymi
- 7. Роман Моніка** (Беласток, Беластоцкі ўніверсітэт)
«Antyhona» – spektakl pamięci pogranicza
- 8. Ясюк Іван** (Мінск, Інстытут літаратуразнаўства імя Янкі Купалы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі)
«Нашаніўскі свет»: да пытання аб арганізацыі літаратурнай прасторы